ЛАБОРАТОРНА РОБОТА №4

Тема: Текстовий редактор OpenOffice.org Writer. Параметри сторінки. Форматування символів

Мета

Уміти запускати текстовий редактор, встановлювати параметри сторінки, набирати текст за зразком, форматувати символи (шрифти), зберігати дані (набраний текст), створювати копії документів під іншим ім'ям, відкривати існуючі документи, виходити з програми.

План

- 1. Запуск текстового редактора.
- 2. Налаштування параметрів сторінки.
- 3. Набір тексту.
- 4. Форматування символів (шрифтів).
- 5. Збереження даних.

Теоретичні відомості

4.1. Параметри сторінки

Основними параметрами сторінки є:

- 1) формат паперу;
- 2) орієнтація паперу;
- 3) поля (границі).

Для налаштування основних параметрів сторінки використовують команду **Формат** ⇒ Сторінка... ⇒ вкладка Сторінка (рис. 1).

1		Стиль сторін	іки: Базо	вий		×
_	Колонки				Виноска	
Органайзер С	торінка Тло І	Верхній колон	нтитул	Нижній к	колонтитул	Обрамлення
Формат папер <u>Ф</u> ормат <u>Ш</u> ирина <u>В</u> исота Орієнтація	ру А 14,80см ♀ 21,00см ♀ Опртретна О Альбомна	÷		on [3 µa		
Границі <u>З</u> ліва <u>С</u> права Звер <u>х</u> у Зниз <u>у</u>	2,00см 2,00см 2,00см 2,00см 2,00см	Парамет Топол Форма Сти Сти Сти	гри топол огія сторі ат авильни <u>й</u> иль посил	югії нки Спр (1, 2 регістр	ава і зліва , 3,	
		(Так	Відмо	ва Довід	ка <u>С</u> кинути

Рис. 1. Діалогове вікно налаштування параметрів сторінки

В офісній роботі використовується декілька стандартних розмірів паперу. До цих розмірів відносяться (рис. 2):

- А4 (210 мм по ширині і 297 мм по висоті),
- А5 (148 мм по ширині і 210 мм по висоті),
- АЗ (297 мм по ширині і 420 мм по висоті).

Основним при роботі ми будемо вважати А4.

Рис. 2. Порівняння стандартних розмірів паперу

Якщо у списку **Формат паперу** ⇒ **Формат** немає необхідного розміру паперу, то його можна задати вручну, вказавши ширину та висоту в сантиметрах.

Текстовий редактор дозволяє працювати з двома видами **орієнтації**, тобто розміщення паперу: **Книжна** — якщо висота сторінки більша ширини і **Альбомна** (навпаки).

У будь-якій книжці є відступи від країв сторінок. Ці відступи називають полями. Розміри цих полів необхідно встановити на першому етапі роботи з текстовим документом. Є 4 поля: Верхнє (Зверху), Нижнє (Знизу), Ліве (Зліва), Праве (Справа). Розміри полів задаються у сантиметрах.

Для сторінки можна вказувати додаткові параметри — Параметри топології: Топологія сторінки та Формат.

Топологія сторінки:

Справа і зліва — параметри сторінки однакові для всіх сторінок документу.

Віддзеркалений — дзеркальні поля; в книжці сторінки скріплені по дві і поля в них розміщуються симетрично — зсередини і ззовні (Внутри и Снаружи).

- Тільки справа параметри сторінки встановлені лише для сторінок, розміщених праворуч.
- Тільки зліва параметри сторінки встановлені лише для сторінок, розміщених ліворуч.

Для створення в одному документі сторінок з різними параметрами (н-д., різною орієнтацією) (рис.3), необхідно спочатку документ розбити на розділи, тобто створити з нової сторінки новий розділ, а потім змінити параметри сторінки:

1) виконати команду Вставка ⇒ Ручний розрив;

- 2) у діалоговому вікні Вставити розрив вказати тип Розрив сторінки та Стиль (н-д., Ліва сторінка);
- 3) Так;
- 4) виконати команду **Формат ⇒ Сторінка... ⇒ вкладка Сторінка**;
- 5) вказати Орієнтація Альбомна;
- 6) **Так;**
- 7) виконати команду Вставка ⇒ Ручний розрив;
- 8) у діалоговому вікні Вставити розрив вказати тип Розрив сторінки та Стиль (н-д., Права сторінка);
- 9) Так.

В результаті отримаємо 3 сторінки з різними параметрами, як на рис. 3. Встановлені параметри можуть бути змінені в процесі роботи над документом.

Рис. 3. Створення в одному документі сторінок з різним параметрами

4.2. Форматування символів (шрифтів)

В текстовому процесорі операції зміни шрифту застосовуються до виділеного фрагменту тексту чи, при відсутності виділення, до слова, на якому розміщується курсор.

Будь який текст можна охарактеризувати наступними ознаками:

- 1) **Тип шрифту (гарнітура)** сукупність шрифтів, які об'єднані спільними стильовими ознаками, які відрізняються від інших шрифтів:
 - шрифти з засічками (н-д., Times);
 - рублені шрифти (н-д., Arial);
 - підкатегорія моноширинні шрифти, наприклад Courier; в таких шрифтах символи мають однакову ширину;
 - декоративні (Comic Sans MS, *Monotype Corsiva*).
- 2) Розмір літер (кегль) вимірюється у пунктах (пт або pt). Наприклад 72 пт 2,54 см 1 дюйм; 10 пт, 12 пт, 14 пт, 16 ПТ.
- 3) Тип написання літер Звичайний (Normal, обычный), Жирний (Bold, полужирный), Курсив (*Italic, курсив*), Жирний курсив (*Bold Italic, полужирный курсив*).
- 4) Ефекти шрифту (підкреслення, перекреслений, колір, ефекти, рельєф, контур, тінь, блимання тощо).

- 5) Позиція (верхній індекс, нижній індекс, поворот, масштабування, інтервали між символами тощо).
- 6) Тло колір фону тексту.

Крім вище згаданих також існують спеціальні шрифти, за допомогою яких можна вводити різноманітні символи:

В Х $\Delta \Phi \Theta \Omega E \alpha \beta \gamma \phi \psi \mu \epsilon \sigma \pi$ — Symbol та інші.

Зміна однієї або декількох характеристик називається форматуванням тексту.

Змінити характеристики (параметри) шрифтів (відформатувати текст) можна різними способами. За допомогою:

- 1) діалогового вікна Символ (рис. 4-6);
- 2) кнопок панелі інструментів Форматування (пенал Форматування) (рис. 7);
- 3) контекстного меню (рис. 8);
- 4) комбінацій клавіш (деякі характеристики: Полужирный (Ctrl+B), Курсив (Ctrl+I), Подчеркнутый (Ctrl+U)).

Діалогового вікна Символ

Викликається:

- командою **Формат** ⇒ Символ;
- через контекстне меню.

🕤 CI	імвол		×
Шрифт Ефекти шрифта Позиція Інет-г	осилання Тло		
Шрифт	<u>Г</u> арнітура	<u>Р</u> озмір	
Times	Звичайний	12	
Baekmuk Batang	Звичайний	12 🔺	
Baekmuk Dotum	Курсив	13	
Baekmuk Gulim	Жирний	14	
Kochi Gothic	жирний курсив	16	
Kochi Mincho		18	
文唧PI中些IIni		20	
	<u>М</u> ова		
	🕫 Ukrainian 😫		
	•••••••••••••••••••••••••••••••••••••••		
			1
T	imes		
Цей шрифт не був встановлений. Буде в	користано найближчий до	ступний шрифт.	
	Так Відмова Д	Довідка Скину	ти

Рис 4. Діалогове вікно Символ (вкладка Шрифт)

Символ	
ифт Ефекти шрифта Позиція Інет-посилання	Тло
<u>П</u> ідкреслення <u>К</u> олір	Ефекти
Подвійний 🛟 🔲 Бузковий 🛟	Великі літери 😂
Перекреслени <u>й</u>	<u>Р</u> ельєф
Одинарний 🛟 🗌 Індивідуальні слова	(Без) 🛟
Колір <u>ш</u> рифта	🗹 Контур
🔲 Автоматичний 😂	Тін <u>ь</u>
	<u>Б</u> лимання
	🗌 H <u>i</u> dden
<u>(#11878871-(#1187887</u>	
Tak	БІДМОВАДОВІДКА <u>С</u> КИН

Рис 5. Діалогове вікно Символ (вкладка Ефекти Шрифта)

🗢 Символ 🗙
Шрифт Ефекти шрифта Позиція Інет-посилання Тло
Позиція
Поворот / масштабування
Інтервал Розширений 🗘 п <u>о</u> 10,0тч 🖨 🗹 Ро <u>з</u> становка пар
Так Відмова Довідка <u>С</u> кинути

Рис 6. Діалогове вікно Символ (вкладка Позиція)

Кнопок панелі інструментів Форматування

Форматування		0.000	• ×
Базовий	▼ Times	• 12 • 🔺	
	-		

Рис. 7. Панель інструментів Форматування

орматуван	<u>Ф</u> ормат за замовчуванням		
	<u>р</u> Шрифт		
	ф Ро <u>з</u> мір		
	<u>С</u> тиль	+ 4	\land <u>Ж</u> ирний
0) <u>В</u> ирівнювання	•	🖉 <u>К</u> урсив
	<u>М</u> іжрядковий інтервал	+ 4	<u> П</u> ідкреслений
-	. Символ	-0	<u>+</u> Перекрес <u>л</u> ений
6	[®] Параграф		А <u>Т</u> інь
	Сторінка	4	\Lambda К <u>о</u> нтур
	 Нумерація / <u>Б</u> юлетні точки		ах <u>В</u> ерхній індекс
	Р <u>е</u> гістр / Символи		а ₹ <u>Н</u> ижній індекс
	<u>П</u> равка стилю абзацу		
	🔏 <u>В</u> ирізати		
	🔋 <u>К</u> опіювати		
1	Вставка		

Контекстного меню

Рис. 8. Контекстне меню

								Спе	ціаля	આં લ	имво	ли				
<u>Ј</u> риф	т	D	ejaVu	I San	s		•	<u>П</u> ідм	нож	ина	Заг	альн	а пун	нктуа	ація	‡ Так
ŵ	ψ	Ŵ	ώ	ų	ų	ų	ų	Ω	Ω	Ω"	Ω"	Ω	Ϋ́Ω	Ϋ́	Ωĩ	• Відмова
ă	ā	à	ά	ά	α	ą	Ă	Ā	Ά	Ά	Ą	,		3	~	Ловілка
2	'n	n	ń	ñ	ñ	Έ	Έ	`Η	Ή	Ĥ	37	v	3	ĭ	ī	
ì	ί	ĩ	ĩ	Ĭ	Ī	ì	1	<i>t/</i>	v	۶	Ŭ	Ū	ò	ΰ	ρ	<u>В</u> идалит
ρ	Ũ	ΰ	Ϋ́	Ý	Ϋ́	Ϋ́	Έ	X	1	`	ŵ	ώ	ώ	ũ	ũ	
`O	Ő	Ω	Ω	Ω	1									8		
							() - ()	-	-		—	°,——		=	1	
1		L	н	н	л.,	н	+	‡				1		22	8	▼ U+2014

Рис. 9. Діалогове вікно Спеціальні символи

Контрольні запитання

- 1. Як виділити групу символів (різні способи)?
- 2. Які основні параметри сторінки (поясніть)?
- 3. Як виділити групу символів (різні способи)?
- 4. Які характеристики має шрифт?
- 5. Які існують типи шрифтів?
- 6. Як змінити параметри шрифту?
- 7. Що таке форматування тексту?
- 8. Яким чином можна вставити символ, якого немає на клавіатурі?
- 9. Які ефекти тексту можна задати в Writer`і?

Приклад завдання

В текстовому редакторі набрати запропонований текст за зразком та зберегти його у теці Домашня тека → Назва_факультету → Номер_групи → Ваше_прізвище → Текстові документи (яку ви створили на другому лабораторному занятті) під назвою:

LAB N SURNAME

де

N — порядковий номер лабораторної роботи;

SURNAME — Ваше прізвище англійською мовою (транслітерація).

Наприклад:

LAB_3_IVANOV